

12 Särskild löneskatt på pensionskostnader

Lag (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader
Förordningen (1991:704) om fastställande av särskild löneskatt
på statens pensionskostnader

16 kap. 17 § IL

prop. 1989/90:110

prop. 1990/91:54

prop. 1990/91:166 s. 43–56, 65–69, 72–74 och 100–101, SkU29

prop. 1991/92:60, SkU10

prop. 1991/92:43

prop. 1992/93:187

prop. 1993/94:50

prop. 1994/95:25

prop. 1994/95:91

prop. 1994/95:122

prop. 1995/96:168

prop. 1995/96:231

prop. 1996/97:12

prop. 1997/98:146

prop. 1997/98:151

prop. 1998/99:109

prop. 1999/2000:2

prop. 2000/01:8

Sammanfattning

Särskild löneskatt på pensionskostnader (SLP) påförs med 24,26 % på kostnaden för utfäst tjänstepension till anställda och på fysiska personers och dödsboms pensionsavgifter i inkomstslaget näringsverksamhet.

12.1 Allmänt

De pensionskostnader som ska belastas med SLP kan delas in i två huvudgrupper.

**Särskild löneskatt
på utfäst tjänste-
pension = SLP-A**

Den som utfäst en tjänstepension ska för 2004 betala SLP med 24,26 % på kostnaderna för pensionsutfästelsen. Arbetsgivare ska betala SLP på pensionskostnader utan hänsyn till om avdragsrätt föreligger för pensionskostnaderna vid inkomsttaxeringen eller ej (prop. 1990/91:11 s. 45 och 1997/98:146 s. 50). Skattesatsen är densamma för alla skattskyldiga oavsett företagsform. Den jämkas inte efter räkenskapsårets längd.

Om det är ett handels- eller kommanditbolag eller europeisk ekonomisk intressegruppering, EEIG, som utfäst tjänstepensionen är det företaget, inte delägarna, som är skattskyldigt till särskild löneskatt för företagets utfästelser till anställda.

Även staten, landstingskommuner, kommuner och andra menigheter samt försäkringskassor är skattskyldiga till SLP och ska erlägga SLP på sina pensionskostnader. För statens del fastställs och redovisas SLP i särskild ordning genom Försäkringskassan (t.o.m. år 2004 Riksförsäkringsverket).

Utländska juridiska personer, som varken har verksamhet med fast driftställe i Sverige eller som ska beskattas till någon del för verksamhet i Sverige, omfattas inte av bestämmelserna i SLPL (se avsnitt 12.1.1.).

Det bör observeras, att avsättningar till en vinstandelsstiftelse i syfte att bidra till den anställdes pensionering inte ska beläggas med SLP utan med särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster (1 § p. 6 SLFL).

Eftersom pensionskostnader för utfäst tjänstepension i normalfallet avser anställda eller f.d. anställda används här beteckningen SLP-A.

**Särskild löneskatt
på egen P-försäkringsavgift i
näringsverksamhet
= SLP-E**

Fysiska personer eller dödsbon som medges avdrag för avgift för egen pensionsförsäkring eller inbetalning på eget pensionssparkonto i inkomstslaget näringsverksamhet är skattskyldiga enligt SLPL och ska erlägga SLP med 24,26 % på avgiften. Eftersom pensionskostnaderna avser näringsidkarens eget pensionsparande används här beteckningen SLP-E.

SLPL är inte tillämplig på pensionsavgifter som dras av som allmänt avdrag. Avgifterna kan ju i sådant fall sägas vara betalda med medel som vid intjänandet belagts med arbetsgivaravgifter, egenavgifter eller, i vissa fall, särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster (SLF).

Efter dispens (59 kapitlet 8–12 §§ IL) kan avdrag för pensionsförsäkringspremier eller inbetalningar på eget pensionssparkonto i vissa fall få göras i inkomstslaget kapital. Avgifter som dras av i kapital ska inte heller ingå i underlaget för SLP-E.

**Underlaget
fastställs vid
taxeringen**

Bestämmelserna i taxeringslagen och skattebetalningslagen gäller för SLP. Detta innebär bl. a. att beskattningsunderlaget fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen och att reglerna om omprövning, överklagande samt skattetillägg är tillämpliga för SLP. Uppgiftsskyldigheten finns reglerad i 3 kap. 1 § LSK.

SLP som staten ska betala fastställs i särskild ordning genom Försäkringskassan. Även icke-statliga arbetsgivare, vars arbetstagare omfattas av reglerna om statlig tjänstepension och som har avdragsrätt för pensionsavgifter som inbetalas till Statens pensionsverk, SPV, och Försäkringsföreningen för det Statliga Området, FSO (RSV:s skrivelse 2001-03-12, dnr 3489-01/100), ska numera själva deklarerat underlaget för SLP. SPV administrerar de utfästa pensionerna för dessa arbetsgivare (se RSV:s skrivelse 1998-08-28, dnr 7455-98/900).

**SLP debiteras som
preliminär och
slutlig skatt**

Att beskattningsunderlaget fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen innebär, att SLP kommer att ingå i den slutliga skatten. Det innebär också att SLP ska beaktas vid debitering av preliminär skatt. Någon redovisning av SLP ska alltså inte ske i arbetsgivarens skattedeklarationer även om den avser utbetald pension. (Jfr särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster som redovisas i skattedeklarationerna om den avser anställda).

**Bokföringsmässiga
grunder**

Vid beräkning av beskattningsunderlaget för SLP ska enligt 2 § SLPL bokföringsmässiga grunder tillämpas. I RÅ 2002 not 212 prövades frågan om en kommun skulle betala SLP för det år under vilket den enligt god redovisningssed skulle kostnadsföra pensionsförsäkringspremier för personalen eller om skattskyldigheten för SLP uppkom först det år premierna hade betalats. SRN, med instämmande av RR, ansåg att löneskattens nära anslutning till bestämmelserna i 28 kap. IL innebar att beskattningstidpunkten skulle inträffa först när premierna betalades, trots att det kunde vara god redovisningssed att tidigare skuldföra kostnaden för pensionsutfästelserna. Det bör observeras att skattesubjektet i detta fall inte var skattskyldigt till inkomstskatt. Rättsfallet är svårtolkat, och det är osäkert vilka slutsatser man kan dra av det beträffande andra skattskyldiga till SLP, vilka, i motsats till en kommun, är skattskyldiga till inkomstskatt. Skatteverket anser att SLP bör påföras för samma år som avdrag medges vid inkomsttaxeringen. I den händelse premierna inte blir avdragsgilla i dess helhet skall SLP ändå påföras på hela beloppet.

**Arbetsmarknads-
försäkringar
(AMF)**

RSV har i en skrivelse 2001-02-20, dnr 354-00/540 uttalat, att det får anses vara god redovisningssed att reservera för AMF-avgifter på löneskulder. Vidare ansåg RSV att det torde föreligga skattemässig avdragsrätt för reserverade AMF-avgifter på löneskulder och då även för den del av avgifterna som utgörs av pensionspremier. Hur SLP ska behandlas är inte omnämnd i

skrивelsen. Enligt Skatteverkets mening ska en reservering för pensionspremierna i AMF-avgiften medtas i beskattningsunderlaget till SLP.

SLP avdragsgill vid inkomst-taxeringen

SLP är avdragsgill vid inkomsttaxeringen (16 kap. 17 § IL). Eftersom näringsverksamhet redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, ska SLP beräknas och kostnadsföras för det beskattningsår på vilket den belöper. Enligt RR:s dom den 23 juni 2003, mål nr 2798-03 är en reservering för framtida SLP på bokförda kostnader för framtida pensioner inte avdragsgill.

Särskilda kostnadsposter vid inkomsttaxeringen

Fysiska personer eller dödsbon som driver näringsverksamhet kan komma att påföras både SLP-A avseende anställda och SLP-E för eget pensionssparande. Avdraget för SLP måste då delas upp i två poster. Orsaken är att avdraget för SLP-A ska göras innan beräkningen görs av avdragsutrymmet för egna pensionsavgifter i näringsverksamheten (59 kap. 4 § IL). Det avdrag för egen pensionsavgift som medges i näringsverksamheten läggs i sin tur till grund för avdrag för SLP-E. Trots att skattesatsen för SLP-A och SLP-E är densamma gör avdragsordningen det nödvändigt att skilja mellan SLP-A och SLP-E för fysiska personer och dödsbon som är näringsidkare.

Förhandsbesked

Förhandsbesked om SLP kan sökas hos Skatterättsnämnden enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i taxeringsfrågor.

Särskild löneskatt på pensionskostnader

SLP-A

Betalas av den som utfäst en tjänstepension

Underlag - kostnader för tryggnad av pensioner

- kostnader för utbetalning av otryggade pensioner

Skattesats 24,26 %

Debitering, underlaget för SLP-A fastställs vid den årliga taxeringen; debitering sker som preliminär och slutlig betalning, skatt; avdrag medges enligt 16 kap. 17 § IL för det avdragsrätt etc. beskattningsår på vilket SLP-A belöper

SLP-E

Betalas av fysisk person som driver näringsverksamhet under enskild firma eller genom handelsbolag

Underlag medgivet avdrag för egen pensionsförsäkringsavgift i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet

Skattesats 24,26 %

Debitering, betalning, avdragsrätt etc.	Underlaget fastställs vid den årliga taxeringen debitering sker som preliminär och slutlig skatt; avdrag medges enligt 16 kap. 17 § IL för det beskattningsår på vilket SLP-E belöper
---	---

12.1.1 SLP för kostnader på utfäst tjänstepension

Skattskyldig

Den som utfäst en tjänstepension är enligt 1 § SLPL skyldig att för 2004 betala SLP på kostnaden för utfästelsen med 24,26 %. Har tjänstepensionen utfästs av ett handels- eller kommanditibolag eller EEIG är dessa och inte delägarna skattskyldiga till SLP för företagets utfästelser till anställda.

Av lagtextens ordalydelse att döma är tillämpningsområdet för SLP vittomfattande och omfattar både svenska och utländska arbetsgivare. I RÅ 1999 not 154 har RR dock funnit att utländska arbetsgivare som varken är hemmahörande i Sverige eller bedriver näringsverksamhet från fast driftställe i Sverige inte är skattskyldiga till SLP. Detta gäller också utländsk arbetsgivare som bedriver verksamhet som hänför sig till fastighet här utan att fast driftställe föreligger. SRN uttalade, med instämmande av RR, att SLP måste betraktas som en skatt, som beträffande systemet för dess fastställande behandlas som en inkomstskatt. Om en utländsk juridisk person skulle ha ett fast driftställe i Sverige, ska endast de kostnader för pensioner som belöper på det fasta driftstället ingå i beskattningsunderlaget till SLP. Trots avsaknad av direkt lagbestämmelse får det, i och med RÅ 1999 not 154, anses klarlagt att skyldigheten för en utländsk arbetsgivare att betala SLP är avhängig skyldigheten att erlagga inkomstskatt i Sverige.

Varken lagtexten i SLPL eller dess förarbeten ger besked om ett svenskt företag ska påföras SLP eller inte på utfästelser om tjänstepension som har tryggats och bokförts i företaget i Sverige och som avser personer anställda vid företagets filial i utlandet. Denna fråga prövades i RÅ 2004 ref. 3. RR fastställde skatterättsnämndens förhandsbesked från 2003-02-20, vilket innebär att arbetsgivare med verksamhet i filialer utomlands inte är skattskyldiga för SLP som avser lokalt anställd personal i filialerna. I beslutsmotiveringen hänvisar skatterättsnämnden till syftet med införandet av såväl SLP som särskild löneskatt på förvärvsinkomster (SLF), vilket bl. a. har varit att åstadkomma neutralitet i socialavgiftshänseende mellan olika förvärvsinkomster. SRN anser att basen för beräkningen av beskattningsunderlag för SLP därför bör bestämmas efter samma principer som gäller för SLF. Av Lag (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster framgår att underlaget för SLF ska begränsas till förvärvsarbete i Sverige. Frågan i vad mån SLP ska påföras vid utsändningar är osäker. Skatteverkets syn är att SLP ska påföras för utsända

anställda som omfattas av svensk socialförsäkring.

Skattskyldigheten till SLP kan överföras endast genom överlåtelse av pensionsutfästelserna eller genom fusion.

SLP på utfäst tjänstepension ska normalt betalas av arbetsgivaren eller den f.d. arbetsgivaren. Detta gäller även om någon annan anlitas för utbetalning av pensionerna, t.ex. för kommunernas del KPA (prop. 1990/91:166 s. 65). Detsamma gäller när pensioner som skuldförs på konto Avsatt till pensioner kreditförsäkras i Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, FPG. Utbetalningen av pensionen sker i sådant fall genom PRI Pensionstjänst AB, som återkräver beloppet av den som utfäst pensionen.

Även kommunerna ska påföras SLP. Det är den kommun som utfäst pensionen som är skattskyldig, även om utbetalningen i allmänhet sköts av KPA. Staten påförs särskild löneskatt på sina pensionskostnader i särskild ordning (5 § SLPL, se SFS 1991:704).

Vid bolagisering av statlig och kommunal verksamhet ska det vederlag som utgår för de överförda pensionsutfästelserna öka myndighetens respektive kommunens beskattningsunderlag (2 § 1 st. e) SLPL) oavsett i vilken form vederlaget utgår.

Preliminär och slutlig skatt påförs också stiftelser och allmännyttiga, ideella föreningar som inte är skattskyldiga att betala inkomstskatt men som har anställda för vilka de betalar ITP-avgift e.d. Även försäkringskassorna är skyldiga att betala SLP.

Arbetsgivares konkurs

Utformningen av reglerna innebär att arbetsgivarens konkurs kan medföra att SLP inte kan tas ut. Det gäller t.ex. när ett pensionsåtagande har säkerställts genom att arbetsgivaren tecknat en kapitalförsäkring som pantsatts till pensionsborgenären (prop. 1990/91:166 s. 65). Arbetsgivare ska inte heller betala SLP i det fall en anställd förlorar sin pensionsfordran på arbetsgivaren, som är säkerställd med en pantsatt kapitalförsäkring, om panten realiseras och den anställda får ut sina pensionspengar. I sådant fall torde arbetsgivaren i stället påföras arbetsgivaravgifter, alternativt särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster i det fall att den anställda uppnått ordinarie pensionsålder.

Utfäst tjänstepension

SLP tas ut på kostnaden för utfäst tjänstepension oavsett om pensionsutfästelsen tryggats eller inte. SLP tas ut på direkt utbetalda pensioner (direktension) och på s.k. förmedlingspensioner (avsnitt 11).

För tryggade pensionsförmåner gäller att SLP ska påföras vid tryggandet. Detta gäller oavsett om avdrag medges vid inkomsttaxeringen eller ej (prop. 1990/91:166 s. 45 och 66). Med begreppet tryggad pensionsutfästelse avses arbetsgivarens kostnad för tryggande av pensionsåtaganden genom

- köp av pensionsförsäkring (tjänstepensionsförsäkring, se 58 kap. 7 § IL),
- avsättning till pensionsstiftelse, eller
- avsättning enligt TrL till konto Avsatt till pensioner eller Avsättningar för pensioner eller liknande förpliktelser enligt ÅRL.

När det gäller pensioner som tryggats genom pensionsstiftelse eller kontoavsättning tas SLP också ut vid utbetalningen av pensionerna. Underlaget för SLP minskas å andra sidan med den gottgörelse från pensionsstiftelse resp. återföring av kontomedel som utbetalningarna kan medföra.

För närmare detaljer avseende tryggnad av pensioner, se avsnitt 11.

**Icke tryggad
pensionsutfästelse**

Har pensionsutfästelsen inte tryggats på något av ovan nämnda tre sätt anses den som en icke tryggad pensionsutfästelse, t. ex. en pensionsutfästelse som säkerställts genom t.ex. företagshypotek, bankgaranti eller kapitalförsäkring och som endast är upptagen inom linjen såsom ansvarsförbindelse i bokslutet. Även om pensionsutfästelser numera i allmänhet tryggas förekommer icke tryggade pensionsförmåner. För icke tryggade pensionsförmåner gäller att SLP tas ut i takt med utbetalningen. Det gäller även om förmånerna tjänats in före skattereformen. SLP på statliga tjänstepensioner debiteras i särskild ordning.

**Årsredovisnings-
lagen**

Fr.o.m. 1996 är vissa bestämmelser i BFL ersatta av bestämmelser i ÅRL. Bl.a. ändrades rubriceringen i balansräkningen av avsättning för pensioner. Med anledning av detta gjordes också ändringar i TrL, där en ny paragraf infördes, 8 a §.

**Utan pensions-
utfästelse ingen
beskattning**

Medel som betalas ut utan att grunda sig på en utfästelse om tjänstepension beskattas inte enligt SLPL. Utbetalningar från vinstandelsstiftelser ska således inte beläggas med SLP liksom inte heller pensioner som betalas ut med statsmedel av Sveriges Författarfond (prop. 1990/91:166 s. 66).

**Uppgifter i själv-
deklarationen**

Beskattningsunderlaget för SLP på utfäst pensionsförmån ska fastställas vid den årliga taxeringen. Den som utfäst en tjänstepension ska därför i självdeklarationen lämna uppgift om kostnaderna under beskattningsåret för utfästelserna även om kostnaderna vidarefakturerats till annan arbetsgivare. Bestämmelserna gäller generellt för alla. Utländska arbetsgivare, som är skattskyldiga för SLP, ska lämna uppgifterna på blankett inkomstdeklaration 2.

Beskattningsår

Begreppet beskattningsår har samma innebörd som i 1 kap. 13–15 §§ IL. För staten, landstingskommuner, kommuner och kommunförbund är beskattningsåret lika med kalenderår (4 § SLPL).

Försäkringskassorna tillhör inte denna grupp. De ska i stället använda sitt räkenskapsår 1 juli–30 juni som beskattningsår. Fr.o.m. år 2005 är dock försäkringskassorna en del av en statlig myndighet, Försäkringskassan.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader och det finns ett konto Avsatt till pensioner eller Avsättningar för pensioner eller liknande förpliktelser, ska den del av skatteunderlaget som framgår av 2 § 1 st. h) SLPL jämkas, se nedan.

Skatteunderlag

Om det är fråga om en pensionsutfästelse till en anställd bestäms själva beskattningsunderlaget till SLP enligt ett särskilt avräkningssystem. Enligt 2 § 1 st. SLPL beräknas beskattningsunderlaget som den under beskattningsåret uppkomna skillnaden mellan ett antal plus- och minusposter.

Avräkningsförfarande

Beskattningsunderlaget ska beräknas som den under beskattningsåret uppkomna skillnaden mellan

å ena sidan summan av

- c) avgift för tjänstepensionsförsäkring
- d) avsättning till pensionsstiftelse,
- e) ökning av konto Avsatt till pensioner eller sådan delpost som avses i 8 a § TrL,
- f) utbetalda pensioner som inte utgår enligt lag eller på grund av tjänstepensionsförsäkring,
- g) utgiven ersättning för av annan övertagen pensionsutfästelse,

å andra sidan summan av

- h) gottgörelse från pensionsstiftelse
- i) minskning av konto Avsatt till pensioner eller sådan delpost som avses i 8 a § TrL,
- j) 85 % av bokförd skuld på konto Avsatt till pensioner eller sådan delpost som avses i 8 a § TrL vid beskattningsårets ingång multiplicerad med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret.
- k) erhållen ersättning för övertagen pensionsutfästelse,
- l) negativt belopp som föregående beskattningsår uppkommit vid tillämpning av denna paragraf.

I posten a) ovan ska inte medräknas avgift för sådan gruppsjukförsäkring som omfattas av 1 § 1 st. p. 4 SLFL.

Posterna a)–e) och h) i avräkningsschemat är inte knutna till det avdrag som medges vid inkomsttaxeringen utan utgörs av den

**Avsättning i
balansräkningen**

faktiska pensionsförsäkringsavgiften, faktiskt gjord avsättning etc.

Något krav på att en skuldföring ska vara förenad med en kreditförsäkring finns inte för att SLP ska påföras (SkU (1992/93:31 s. 91), annat än när avsättningen sker enligt allmän pensionsplan (se 4 och 5 §§ TrL). Av en dom från RR den 24 juni 2004, mål nr 4466-02, framgår att kostnad för kreditförsäkring av pensions-skuld hos FPG inte har ansetts som en pensionskostnad enligt SLPL. Kreditförsäkringskostnader skall således inte ingå i SLP-underlaget.

Vid tryggandeformen avsättning i balansräkningen gäller att tryggandet skall ha skett i enlighet med TrL för att SLP ska påföras. I 5 § TrL anges att arbetsgivare äger i balansräkningen som skuld under rubriken Avsatt till pensioner ta upp vad han enligt allmän pensionsplan åtagit sig att redovisa under denna rubrik. I 4 § TrL finns en definition av allmän pensionsplan. Om en pensionsutfästelse inte omfattas av allmän pensionsplan äger ändå bl. a. aktiebolag att redovisa utfästelsen som skuld i balansräkningen under denna rubrik 5 § 2 st. TrL). Detta gäller dock inte i fråga om anställda som har bestämmande inflytande i företaget. I 8 a § görs ett tillägg i förhållande till 5 §. Tillägget avser arbetsgivare som omfattas av bl. a. årsredovisningslagen. Sådana arbetsgivare ska i stället redovisa motsvarande belopp som en delpost under rubriken Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser.

I RÅ 2001 not 166 prövades frågan om en utfästelse (inte enligt allmän pensionsplan) som gjorts av ideell förening om direktpension skulle ingå i underlaget för SLP om denna säkerställts med pantsatt kapitalförsäkring. RR kom fram till att den gjorda utfästelsen om direktpension inte skulle ingå i underlaget för SLP. Ideella föreningar omfattas inte av 5 § 2 st. TrL och har därmed inte möjlighet att genom kontoavsättning trygga pensionsutfästelser som går utanför allmän pensionsplan. Den gjorda avsättningen var av denna anledning inte gjord i enlighet med TrL. RR har i en dom den 23 juni 2004, mål nr 2798-03 prövat frågan om SLP ska påföras ett aktiebolag som skuldför utfästelse om pension och säkerställer utfästelsen med en kapitalförsäkring. Utfästelsen avsåg inte personer med bestämmande inflytande. RR kom fram till att om ett aktiebolag skuldför ett pensionsåtagande i enlighet med bestämmelserna i TrL, så ska skuldökningen ingå i underlaget för SLP även när pensionsutbetalningen har säkerställts med kapitalförsäkring. RR prövade också frågan om SLP skulle påföras om aktiebolaget väljer att skuldföra pensionsåtagandet på ett annat konto än Avsatt till pensioner eller Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (se 5 § 2 st. respektive 8 a § TrL.). Här kom RR fram till att om ett AB väljer att inte skuldföra i enlighet med

bestämmelserna i TrL ska skuldökningen inte ingå i underlaget för SLP. Sammanfattningsvis innebär domen att om skuldföring av ett pensionsåtagande har skett på konto i enlighet med TrL ska SLP påföras, oavsett om och hur utfästelsen har säkerställts. RR anser emellertid att TrL inte utesluter att en pensionsskuld kan redovisas på annat sätt än genom en sådan avsättning att den tryggas enligt TrL. Enligt RR strider inte heller en sådan redovisning mot god redovisningssed. Detta innebär att om ett företag väljer att redovisa en pensionsskuld på annat sätt än genom en avsättning enligt TrL så skall SLP inte påföras.

Även RR domen den 29 juni 2004, mål nr 2799-03 gällde frågan om SLP skulle påföras när pensionsåtagande skuldförts i balansräkningen. RR instämde här i skatterättsnämndens uppfattning att om en skuldföring av ett pensionsåtagande har skett på konto Avsatt till pensioner eller Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och skuldföringen är i enlighet med TrL:s bestämmelser skall SLP påföras (se även RR domen 23 juni 2004 ovan). Av RR domen framgår också att om det skett en enligt TrL otillåten skuldföring för anställda med bestämmande inflytande på konto Avsatt till pensioner eller på konto Avsättningar för pensioner eller liknande förpliktelser utlöser denna skuldföring ingen SLP.

I avsättning till pensionsstiftelser ingår ibland också ersättning till stiftelsen för att utföra vissa typiska arbetsgivaruppgifter (jfr avsnitt 11, pensioner). Det är dock bara avsättningar till pensionsstiftelse avseende stiftelsens egen verksamhet som läggs till grund för SLP. Man måste alltså i detta avseende skilja mellan arbetsgivarens och pensionsstiftelsens kostnader.

Avräkningsförfarandet, som ska göras för varje beskattningsår, medför att skatten på flertalet tryggade pensionsutfästelser tas ut i takt med intjänandet. Icke tryggade pensionsutfästelser kommer däremot normalt att beskattas vid utbetalningen. Detta gäller även om pensionsåtagandet har säkerställts genom företagshypotek, bankgaranti, kapitalförsäkring e.d. om någon skuldföring enligt TrL:s bestämmelser inte gjorts i räkenskaperna.

Exempel

Ett aktiebolag utfäster år 2004 pension till en av de anställda, Andersson (arbetstagare utan bestämmande inflytande enligt 5 § TrL). Utfästelsen tryggas genom kontoavsättning. Konto Avsatt till pensioner ökas vid bokslutet med belopp som svarar mot utfästelsen. Ökningen av kontoavsättningen resulterar i en pluspost i avräknings-schemat (c), vilken samtidigt kommer att utgöra SLP-underlag. År 2005 går Andersson i pension. Det belopp som

betalas ut i pension till honom kommer då att tas upp som en pluspost vid beräkning av underlag för SLP (posten d i avräkningsschemat). Pensionsreserven minskar emellertid i och med utbetalningen, och bolaget reducerar därför vid bokslutet det skuldförda beloppet på konto Avsatt till pensioner. Minskningen utgör en avdragspost i avräkningsschemat (g). Om företaget vid Anderssons pensionering år 2005 anställer en ny medarbetare, Bengtsson, och utfäster pension till denne påverkar detta också pensionsreserven. Skuldföringen på kontot Avsatt till pensioner kan på så sätt komma att öka trots att en pensionsutbetalning skett.

Tjänstepensionsförsäkring

Att en pensionsutfästelse till en anställd kan tryggas genom tjänstepensionsförsäkring har nämnts ovan. Med detta begrepp avses försäkring enligt 58 kap. 2 § 1 st. och 4–16 §§ IL. Avgifter för tjänstepensionsförsäkringar ska tas upp som pluspost (a) i avräkningsschemat. Undantag gäller för vissa gruppsjukförsäkringar som tecknats pga. kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer, se nedan. Avgifter för andra P-klassade sjukförsäkringar som en arbetsgivare tecknat för sina anställda ska emellertid ingå i underlaget för SLP. Återköp av en pensionsförsäkring reducerar inte SLP-underlaget. Återbäring som arbetsgivaren erhåller skall normalt inte heller reducera SLP-underlaget. Jfr vad som sägs nedan vid kantrubriken Återbäring. Återbetalat premiebelopp på grund av en premiefrielseförsäkring får enligt skatteverkets uppfattning reducera SLP-underlaget. Detta gäller oavsett om återbetalningen av premierna har skett under samma år som premieinbetalningarna gjordes, eller om återbetalningen har skett ett senare år (se Skatteverkets skrivelse 2004-12-07 (dnr 130 692084-04/111)).

Avtalspension SAF-LO (ASL)

Avtalspension SAF-LO är en premiebaserad tjänstepension inom Arbetsmarknadsförsäkringarna. Avgifter för avtalspension SAF-LO och den därtill hörande premiefrielseförsäkringen ska ingå i underlaget för SLP.

Gruppsjukförsäkring enligt kollektivavtal

Ersättning som utgör komplement till sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL och som utgår pga. grupp-sjukförsäkring som åtnjuts enligt grunder fastställda i kollektivavtal, beskattas enligt reglerna om SLF (1 § 1 st. 4 p. SLFL). Detta gäller oavsett om gruppsjukförsäkringen är klassad som P-försäkring (som t.ex. ITP:s sjukpensionsdel) eller som annan försäkring (som t.ex. AGS). För att undvika dubbelbeskattning av de P-klassade försäkringarna har i 2 § 2 st. SLPL tagits in en undantagsregel, som innebär att premier för sådana gruppsjukförsäkringar inte ska ingå i SLP-underlaget. Den del av ITP-avgiften (0,88 % upp till 7,5 inkomstbasbelopp (= 317 250 kr år 2004) och 2,74 % för lönedelar däröver) som avser ITP:s sjukpension ska

därför inte räknas med som pluspost i avräkningsförfarandet vid beräkning av underlaget för SLP (SkU 1990/91:29 s. 45). AGS är inte klassad som P-försäkring. AGS-premien ska alltså redan av det skälet inte ingå i underlaget för SLP.

Ersättning som utgör ett komplement till sjukpenning och som betalas ut från gruppsjukförsäkring, enligt föregående stycke, är däremot inte underlag för SLF. Om försäkringen är P-klassad ska således den premie som avser denna ersättning räknas med i underlaget för SLP.

**Individuellt
tecknade,
P-klassade
sjukförsäkringar**

Det förekommer också att arbetsgivare tecknar individuella, P-klassade sjukförsäkringar för vissa anställda. Det är t.ex. vanligt att fämansföretag tecknar sådan tjänstepensionsförsäkring för företagsledare. Undantaget ovan gäller enbart kollektivavtalsreglerade gruppsjukförsäkringar. Premier för individuella, P-klassade sjukförsäkringar som tagits i samband med tjänst följer huvudregeln och ska räknas med i SLP-underlaget (posten a i avräkningsschemat).

**Utländska
pensions-
försäkringar**

Utländska pensionsförsäkringar och utländska tjänstepensionsordningar ska i vissa fall anses som pensionsförsäkringar (prop. 1995/96:231, SkU 4) enligt 58 kap. 5 § IL om de tecknats 1997 eller senare. Beträffande äldre försäkringar finns viss möjlighet att frivilligt återropa dessa regler fr.o.m. 1998 års taxering. Dessa bestämmelser har beskrivs i kapitel 20, Handledningen del 1. Se även SN 1997 nr 5 s. 289 ff. Skatteverket kan, i de fall dessa bestämmelser inte är tillämpliga och om det finns särskilda skäl, efter ansökan förklara att en försäkring som meddelats i utomlands bedriven försäkringsrörelse ska anses som en P-försäkring (58 kap. 5 § IL). Har Skatteverket lämnat en sådan förklaring ska avgifterna för den utländska försäkringen räknas in i underlaget för SLP förutsatt att fråga är om tjänstepensionsförsäkring. Skatteverkets beslut kan överklagas hos LR

Återbäring

Det förekommer att försäkringsgivare ger premieåterbäring p.g.a. överkonsolidering som uppkommit som överskott i försäkringsrörelsen, exempelvis Alecta (f.d. SPP), Arkitekternas pensionskassa, Pressens pensionskassa, Kooperationens pensionskassa, m.fl. I RÅ 2000 not 54 har RR ansett att återbäring från försäkringsbolaget Alecta av överskott från försäkringsrörelsen avseende pensionsförsäkringar inte ska reducera beskattningsunderlaget för SLP. Arbetsgivarna hade av försäkringsgivarna fått uppgift om återbäringens storlek. I vissa fall hade arbetsgivarna även fått uppgift om att återbäringen utgör kostnadsnedsättning som ska reducera underlaget för särskild löneskatt med erhållet belopp. Detta innebär att återbäring som kommer en arbetsgivare till del på likartat sätt som i RÅ 2000 not 54, inte ska minska kostnaden för tjänstepensionsavgifterna vid beräkning av

**Avsättning till
pensionsstiftelse**

beskattningsunderlaget enligt 2 § a) SLPL. Inte heller får en sådan återbäring minska tidigare beskattningsårs skatteunderlag.

Avsättning till pensionsstiftelse ska tas upp i sin helhet i beskattningsunderlaget utan uppdelning av avsättningen i beräknat avsättningsutrymme för pensionsreserv och administrationskostnader för stiftelseförvaltningen. Kostnaderna för förvaltningen ska erläggas av stiftelsen ur stiftelsens medel. Jfr avsnitt 11, pensioner.

**Schablonmässigt
avdrag**

Vid avsättning till konto Avsatt till pensioner får ett visst schablonmässigt avdrag göras vid beräkningen av skatteunderlaget (2 § 1 st. h) SLPL). Detta beror på att det i sådana avsättningar ingår en uppräknings som tar hänsyn till inflationen, vissa räntefaktorer m.m. Avsikten är att den del av avsättningen som avser sådan uppräknings inte ska träffas av SLP. Schablonberäkningen av skatteunderlaget anknyter till de principer som gäller för uttag av avkastningsskatt (AvP) på pensionsmedel vid kontoavsättningar. Schablonberäkningen av skatteunderlaget för kontoavsättningar bygger på att beskattningsåret omfattar tolv månader. Om beskattningsåret är längre eller kortare är det nödvändigt att i motsvarande mån justera det schablonmässiga avdraget enligt 2 § första st. h) SLPL. Detsamma gäller om pensionsskuld, som avser konto Avsatt till pensioner eller motsvarande delpost under konto Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, helt upplösts under beskattningsåret. Upplöses nämnda konton endast delvis, dvs. ett belopp kvarstår på kontot, görs inte någon jämkning.

**Övertagande-
situationer**

En utgiven ersättning för av annan övertagen pensionsutfästelse ökar SLP-underlaget. Erhållen ersättning för övertagen pensionsutfästelse minskar SLP-underlaget.

Exempel

För den nye arbetsgivaren resulterar trygghand av de övertagna utfästelserna i en pluspost, a, b eller c i schemat. Erhållen ersättning är en avdragspost, i.

För den tidigare arbetsgivaren blir utbetald ersättning en pluspost, e. Att denne befrias från pensionsutfästelsen kan emellertid samtidigt resultera i en minskning av konto Avsatt till pensioner, avdragsposten g.

Bestämmelserna innebär att SLP i praktiken kommer att belasta den arbetsgivare hos vilken pensionsrätten har tjänats in. Detta gäller alla övertaganden oavsett om de avser tryggade eller otryggade pensionsförmåner. Ibland utgår ersättning för övertagande av pensionsutfästelse inte i samband med att den anställda byter arbetsgivare utan först när pensionen betalas ut. Även i sådana fall ska beskattningsunderlaget påverkas (se vidare prop.

1990/91:166 s. 67).

I RÅ 2001 ref. 45 prövade RR följande fråga. Viss verksamhet inkl. personal skulle överföras till två dotterbolag. Ansvaret för pensionsutfästelserna skulle också överföras. Utfästelserna var i moderbolaget tryggade genom två pensionsstiftelser och skulle i fortsättningen tryggas genom samma stiftelser eller två nybildade pensionsstiftelser. Någon särskild ersättning för övertagandet av utfästelserna skulle inte lämnas av moderbolaget. Frågan gällde bl.a. om någon ersättning ändå skulle anses ha lämnats och föranleda beskattning, bl.a. för SLP. RR ansåg inte det, eftersom arbetsgivaren inte hade något utrymme att förfoga över stiftelsemedlen.

Vid överlåtelse och övertagande av pensionsutfästelser mellan arbetsgivare, som tryggt sina pensionsutfästelser genom en pensionsstiftelse, kan hela stiftelsen överlätas mellan företagen efter tillstånd från tillsynsmyndigheten enligt 24 § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelser m.m., TrL. Överföringen påverkar mot bakgrund av RR-domen inte beskattningsunderlaget till den särskilda löneskatten för något av företagen.

I RÅ 1997 ref. 30 II ansåg RR att avdrag vid inkomsttaxeringen skulle ges för lämnad ersättning inklusive administrationsbidrag till annat bolag i samma koncern för överflyttning av ansvaret för pensionsutfästelser. Motsvarande belopp ska även tas upp i beräkning av beskattningsunderlaget till SLP.

I RÅ 2000 ref. 28 medgav RR överlåtelse av vid inkomsttaxeringen icke avdragsgilla direktpensionsutfästelser mellan ett svenskt företag och en s.k. Discretionary Trust på Guernsey. Vederlaget redovisades i det svenska företagets beskattningsunderlag till SLP.

I 2 § 4 st. SLPL finns särskilda regler för övertagandesituationer mellan arbetsgivare som inte är skattskyldig för SLP (arbetsgivare i utlandet) och arbetsgivare som är skattskyldig. Om den nye arbetsgivaren inte är skattskyldig för SLP skall den som tidigare utfäst pensionen under posten e ta upp det verkliga värdet av den övertagna utfästelsen om detta är högre än den utgivna ersättningen. Om den som tidigare utfäst pensionen inte är skattskyldig för SLP skall den nye arbetsgivaren under posten i ta upp det verkliga värdet av den övertagna utfästelsen om detta är lägre än den erhållna ersättningen (prop. 1990/91:166 s. 67).

Fusion

Några särskilda regler om SLP vid fusion finns inte i SLPL.

I RÅ 2000 ref. 36 förklarade RR i ett mål avseende särskild löneskatt på pensionskostnader och underskott enligt 2 § j) SLPL (negativt belopp från föregående beskattningsår), att några regler

om fusion inte finns i SLPL och inte heller i lagen (1998:1603) om beskattning vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser (numera 37 kap. IL). Således var effekterna av en fusion oreglerade i lag vad avser SLP. Regeringsrätten anförde beträffande kopplingen i 5 § SLPL till taxeringslagen och inkomstskattelagen, följande:

”Med hänsyn till den nu beskrivna anknytningen mellan den särskilda löneskatten och inkomstbeskattningen talar enligt Regeringsrättens mening starka materiella och taxeringstekniska skäl för att låta det uttag av löneskatt som ska ske vid taxeringen för det beskattningsår då en fusion genomförs följa den ordning som gäller vid inkomstbeskattningen. Denna ordning innebär i enlighet med det föregående att det övertagande företaget träder i det överlåtande företags ställe såvitt avser skattskyldigheten för löneskatt.”

**Underskott vid
avräknings-
förfarandet**

Vid beräkning av underlaget för SLP kan i vissa fall underskott uppkomma. Ett sådant underskott får dras av från underlaget närmast följande beskattningsår (2 § 1 st. SLPL).

Ett underskott som uppkommer vid beräkning av beskattningsunderlaget får inte överföras till annan arbetsgivare, t.ex. i samband med övertagande av pensionsutfästelse genom företagsöverlåtelse. Det får inte heller överföras till annat företag i samma koncern e.d. Underskott får dock överföras vid fusion (se ovan).

**Kollektivavtalade
försäkringar**

Arbetsgivare som är medlem i förbund inom Svenskt Näringsliv, SN, (tidigare SAF) är enligt kollektivavtal skyldig att teckna försäkringar för sina anställda. Motsvarande gäller för oorganiserade arbetsgivare som har slutit kollektivavtal, s.k. hängavtal, med fackförbund. Även arbetsgivare som inte tecknat kollektivavtal kan frivilligt teckna avtalsförsäkringar för sina anställda.

Samtliga arbetsgivare på den privata sidan som är bundna av kollektivavtal måste teckna arbetsmarknadsförsäkringar för de anställda. Följande arbetsmarknadsförsäkringar finns:

Omställningsförsäkring, avgångsbidragförsäkring (AGB) och omställningsstöd

AGS – avtalsgruppsjukförsäkring

TFA – trygghetsförsäkring vid arbetsskada

TGL – tjänstegrupplivförsäkring

Avtalspension SAF-LO (ASL), pensionspremie och avgift för premiebefrielse

370 Särskild löneskatt på pensionskostnader **kapitel 12**

Arbetare Arbetare omfattas av alla försäkringar enligt ovan (obrutet försäkringspaket). Med arbetare förstås här anställda som omfattas av lönekollektivavtal för arbetare träffat mellan förbund inom SN och LO.

Tjänstemän Tjänstemän omfattas enbart av TFA. Med tjänstemän förstås anställda för vilka förbund inom SN och PTK träffat avtal om allmänna tjänstevillkor för tjänstemän. Dessutom omfattas tjänstemännen av ett omställningsskydd genom Trygghetsrådet.

Angående egenföretagares försäkringar, se nedan.

SLP på ASL Av avgiften för arbetsmarknadsförsäkringarna är det enbart pensionspremien och avgiften för premiebefrielse enligt pensionsavtalet ASL som ska ingå i underlaget för SLP. Ersättning som betalas ut från AGB, AGS och TFA beläggs i viss utsträckning med SLF.

Debiteringen av premier Arbetsgivaren erlägger under kalenderåret en preliminär premie till FORA Försäkringscentral AB, vilken handhar försäkringsavtal, debitering och information avseende försäkringarna, uppdelad på sex betalningstillfällen (varje jämn månad). Den preliminära premien för år 2004 baseras på den årslönesumma som arbetsgivaren uppgivit för år 2002, uppräknad med 15 %. Slutlig premie beräknas på grundval av faktiskt utbetald (kontantprincipen) årslönesumma för det år premien avser. Semestermedel som arbetsgivaren betalar ut under året men som avser föregående år ska räknas in i lönesumman. Sker utbetalningen via semesterkassa ska de medel som arbetsgivaren betalar in till semesterkassan räknas in i lönesumman. Förutom dessa kontanta bruttobelopp ska värde av fri kost och fri bostad tas med. Däremot räknas förmånsvärde av fri bil samt bil- och traktamentsersättningar inte in i underlaget.

För kalenderåret 2004 gäller följande avgifter (% på årslönen) . Företag med hängavtal kan ha något annorlunda avgifter.

Omställningsförsäkring (AGB ingår)	0,03
AGS, avtalsgruppsjukförsäkring	1,23
TFA, trygghetsförsäkring vid	
arbetsskada, arbetare	0,26
arbetsskada, tjänstemän	0,01
TGL, tjänstegruppliv	0,18
Avtalspension SAF-LO	3,50
Premiebefrielseförsäkring	0,72
Trygghetsrådet, tjänstemän	0,30

Minimipremie för 2004 är 250 kr. Anställda som är kollektivavtalsanslutna omfattas numera av en omställningsförsäkring, i vilken bl.a. avgångsbidragförsäkringen (AGB) ingår. Avgångsbidragförsäkringen för år 2003 var 0,01 %.

De slutliga premierna och avgifterna till fonder eller enligt kollektivavtal m.m. grundas på de uppgifter om definitiva årslönesummor som arbetsgivaren lämnar efter premieårets utgång, s.k. försäkringsuppgifter. FORA gör på grundval av dem en årsavräkning och skickar successivt ut slutfakturer (normalt under perioden mars–juni). Om för litet (stort) belopp har erlagts i preliminära premier och avgifter blir ränta debiterad (krediterad).

Av alla debiteringar som kan förekomma på FORA-fakturer 2004 är det alltså endast Pensionspremie och Premiebefrielse som ska beläggas med SLP. Dessa pensionsavgifter går att utläsa direkt av de fakturer som arbetsgivaren erhåller under premieåret liksom av slutfakturan.

ITP för tjänstemän

För tjänstemän måste arbetsgivaren enligt kollektivavtal teckna inte bara TFA utan också försäkring avseende ITP (Industrins och handelns tilläggspension) och TGL (Tjänstegruppplivförsäkring).

ITP tecknas normalt i Alecta. Arbetsgivaren kan dock själv svara för ITP:s ålderspension. Pensionsutfästelsen ska i sådant fall registreras hos PRI (Pensionsregistreringsinstitutet) och kreditförsäkras hos FPG (Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, ömsesidigt). I bokföringen redovisas ett sådant åtagande på konto Avsatt till pensioner eller under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt som avsättning till pensionsstiftelse. Pensionsutbetalningarna sköts av PRI som två gånger per år debiterar den som är ansvarig för pensionsutfästelsen. Utbetalade pensioner liksom pensionsskuld framgår av fakturan. Driftskostnader och moms debiteras i särskilda poster på fakturan.

TGL för tjänstemän

TGL kan tecknas i Alecta eller annat försäkringsbolag. Avgift för TGL grundar inte SLP. För 2004 är avgiften 50 kr per månad och tjänsteman (samma avgift för år 2003).

Debiteringen av ITP-avgifter

ITP administreras normalt av Alecta, medan TGL alltså kan tecknas även hos annan än Alecta. Avgift till Alecta ska ingå i underlaget för SLP utom den del som avser TGL och ITP:s sjukpension (ITP-S). Av fakturorna från Alecta har hittills endast kunnat utläsas summa avgift per anställd (försäkrad). Om TGL tecknats i Alecta, ingår även TGL-avgiften i angiven summa.

Pensionsmedförande lön enligt ITP-planen är kontant lön jämte förmåner i form av kost och bostad värderade enligt skattetablell för beräkning av skatteavdrag. Andra förmåner, t.ex. bilförmån, medför inte rätt till ITP.

Enligt ITP-avtalet är årslönen lika med den pensionsmedförande månadslönen multiplicerad med 12,2. semesterlön och semester-tillägg är på så sätt beaktade. Oavsett bokslutstidpunkt ska därför ingen reservering ske för beräknad ITP-avgift avseende årets semesterlöneskuld, utan endast upplupna ITP-avgifter bör före-komma bland interimsskulderna (KR Jönköping 1999-08-30, mål nr 5280-97, KR Göteborg 2000-02-16, mål nr 1064-1066, KR Stockholm 2001-10-22, mål nr 8308-8310-95).

SLP bör således påföras på grundval av de av Alecta faktiskt debi-terade premierna (inkl. retroaktiva premier) för beskattningsåret (bokföringsmässiga grunder) med undantag för:

TGL-premien (om TGL tecknats i Alecta), vilken under 2004 är 50 kr per månad och tjänsteman

Sjukpensionspremien som utgör 0,88 % på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 2,74 % däröver, beräknat på årslönesumman.

Avgifter till Alecta betalas månadsvis. Löneändringar ska rappor-tereras löpande. Retroaktiva lönehöjningar föranleder debitering av retroaktiva premier. På retroaktiva premier tas en avgift, premie-tillägg, ut. Vid försenad betalning av månadspremie tas dröjsmåls-ränta ut. Om månadspremien betalas före den sista betalningsdagen gottskrivs i gengäld ränta.

Premietillägg (dvs. avgifterna på de retroaktiva premierna) samt räntor redovisas i en extra trettonde faktura som utfärdas i början av året efter premieåret. Debet- och/eller krediträntorna ska inte påverka underlaget för SLP. Detsamma torde gälla i fråga om premietilläggen. Själva de retroaktiva premierna ska däremot med-räknas med undantag för TGL-avgifter och sjukpensionspremie en-ligt ovan.

**Kostnads-
utjämning mellan
arbetsgivare**

Vissa allmänna pensionsplaner innehåller bestämmelser om utjämning av pensionskostnader mellan olika arbetsgivare. Av RÅ 2004 ref. 67 framgår att avgifter som en arbetsgivare betalar eller ersättningar som en arbetsgivare får enligt ITP planens bestämmelser om utjämning av pensionskostnader mellan olika arbetsgivare, inte ska ingå vid beräkningen av underlaget för SLP.

**AMF, ITP och
TGL för egen
företagare**

Egenföretagare omfattas inte automatiskt av de kollektivavtals-reglerade försäkringarna för arbetare och tjänstemän. Med egen företagare förstås i detta sammanhang enskild näringsidkare, handelsbolagsdelägare och dennes i företaget verksam make, komplementär i kommanditbolag och aktieägare, som ensam eller tillsammans med annan aktieägare äger minst en tredjedel av aktierna, och dennes i företaget verksam make. Med annan aktieägare avses;

- för arbetsmarknadsförsäkringarna: make, registrerad partner, barn och föräldrar
- för ITP: make och barn
- för TGL-tjänstemän: make.

Egen företagare kan emellertid frivilligt ansluta sig till ITP. Bedrivs verksamheten som enskild firma kan företagaren anslutas tillsammans med tjänstemän. Alecta debiterar alltid avgifterna för egen företagare på separata fakturor.

Egen företagare kan även teckna arbetsmarknadsförsäkring (utom AGB) för egen del. Make till näringsidkare/handelsbolagsdelägare kan teckna egen sådan försäkring om han/hon är verksam i företaget.

Om enskild näringsidkare, handelsbolagsdelägare eller komplementär i kommanditbolag utnyttjar möjligheten att frivilligt teckna den nya avtalspensionen mellan LO och SAF och/eller ansluta sig till ITP är premie som erläggs för pensionsavgifter avdragsgilla i inkomstslaget näringsverksamhet. SLP på avdrag för egen P-försäkringsavgift i näringsverksamhet påförs med 24,26 %.

12.1.2 SLP-E

Fysiska personer och dödsbon som driver näringsverksamhet i enskild firma eller handelsbolag har rätt att göra avdrag i förvärvskällan för avgifter för egna P-försäkringar och för inbetalningar på eget pensionssparkonto (16 kap. 32 § IL). De regler som gäller vid inkomsttaxeringen behandlas närmare i del 2 avsnitt 23.

Att avdrag för egna avgifter görs vid beräkningen av intäkt av näringsverksamhet betyder att avdraget reducerar underlaget för egenavgifter i näringsverksamheten. En princip vid skattereformen i början av 1990-talet var att alla förvärvsinkomster skulle beläggas med socialavgifter eller motsvarande skatt. För pensionsförmåner har den lösningen valts att SLP så långt det är möjligt tas ut i takt med intjänandet. SLP på otryggad tjänstepension tas ut i takt med utbetalningen av pensionen.

Skatteunderlag

En enskild person eller ett dödsbo som med stöd av 16 kap. 32 § IL medges avdrag för avgift för egen P-försäkring eller för inbetalningar på pensionssparkonto ska betala SLP på avgiften (3 § SLPL). Skatteunderlaget bestäms av det avdrag som medges i näringsverksamhet vid inkomsttaxeringen. Jfr SLP på tryggade tjänstepensionsutfästelser där SLP påförs utan hänsyn till om avdragsrätt föreligger eller inte vid inkomsttaxeringen. Egen P-

F-skattsedel saknas o.d.

försäkring och inbetalningar på pensionssparkonto som dras av som allmänt avdrag eller i inkomstslaget kapital ska aldrig räknas in i skatteunderlaget.

SLP ska inte betalas till den del avdraget i den enskilda firman måste göras från sådan ersättning som utgjort underlag för uttag av arbetsgivaravgifter eller SLF. Regeln blir främst tillämplig på näringsidkare som inte har F-skattsedel men som ändå haft näringsinkomst av utfört arbete (3 § 3 st. SLPL). Regeln ska förhindra att en form av dubbla avgifter/skatter påförs.

Om näringsidkaren har haft både inkomster som redan tidigare belastats med arbetsgivaravgifter eller SLF och inkomster som han ska betala egenavgifter på ska avdraget när man beräknar särskild löneskatt på pensionskostnader i första hand minska den del av inkomsten från näringsverksamheten som utgör underlag för egenavgifter.

Exempel

En näringsidkare som inte har F-skattsedel har dels inkomster från sin konsultverksamhet, dels från varuförsäljning. För ersättningar i konsultverksamheten betalar uppdragsgivaren arbetsgivaravgifter och de inkomsterna bryts ut ur näringen vid beräkning av pensionsgrundande inkomst (PGI) och anses som inkomst av anställning. För inkomsten av varuförsäljningen betalar näringsidkaren själv egenavgifter och den inkomsten anses som inkomst av annat förvärvsarbete.

Inkomst av näringsverksamhet, (efter avdrag för pensionsförsäkringspremien)	180 000 kr
--	------------

Inkomster från konsultverksamheten, efter avdrag för kostnader i denna verksamhet	200 000 kr
---	------------

I näringsverksamheten medgivet avdrag	120 000 kr
---------------------------------------	------------

Underlaget för särskild löneskatt på pensionskostnader beräknas på följande sätt.

Nettot av näringsverksamheten 180 000 kr läggs samman med den avdragna pensionsförsäkringspremien 120 000 kr. Näringsinkomsten före avdraget för premien blir 300 000 kr. Av detta belopp är 200 000 kr redovisat som inkomst av anställning och av sådan näringsinkomst som kan bli underlag för egenavgifter återstår 100 000 kr. Av premien 120 000 kr kan därför bara 100 000 kr dras av från den inkomst som det inte betalats arbetsgivaravgifter på. Underlaget för egenavgifter blir därefter 0 kr. Den återstående delen av premien, dvs. 20 000 kr, måste dras av från inkomster som det har betalats arbetsgivaravgifter på.

Underlaget för särskild löneskatt

på pensionskostnader 100 000 kr

Underlaget för egenavgifter i näringen 0 kr

Inkomst av anställning 200 000 kr

Observera att den del av pensionsförsäkringspremien som betalats med ”anställningsinkomsten” inte ska påverka den pensionsgrundande inkomsten.

**Vid inkomst-
taxeringen
medgivet avdrag**

Som framgår av del 2 avsnitt 23 kan avdraget för egen P-försäkring eller inbetalning till pensionssparkonto i näringsverksamhet i vissa fall leda till underskott i förvärvskällan. Även när avdraget leder till underskott anses det medgivet och ska alltså ingå i skatteunderlaget för SLP. Om den under beskattningsåret erlagda P-försäkringspremien eller inbetalningen till pensionssparkonto överstiger avdragsutrymmet för det året, kan avgiften i vissa fall utnyttjas för avdrag närmast följande beskattningsår. Vid en sådan ettårig förskjutning kommer avgifterna att ingå i skatteunderlaget för det andra beskattningsåret i den mån avdrag då medges för dessa i näringsverksamhet.

Begrepp

De termer och uttryck som används i SLPL har enligt 12 § SLPL samma betydelse som i IL.

TL:s bestämmelser är tillämpliga på SLP. Även reglerna om skattetillägg är tillämpliga (prop. 1991/92:43).

Skattesats

SLP på egna P-försäkringar och inbetalningar på pensionssparkonto som dras av i näringsverksamhet tas ut med 24,26 %.